

Rapport fra generalforsamling i Churches Comission on Migrants in Europe (CCME) i Praha, 21.-25. juni 2017

v/Steinar Ims

Bakgrunn

Spørsmålet om migrasjon, mennesker som forflytter seg over landegrensene av ulike årsaker, er ikke nytt i Europa. Dette har vært et viktig felt for kirkenes engasjement i mange år, og siden 1964 har Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME) vært en sentral økumenisk organisasjon som samler kirkesamfunn og diakonale organisasjoner fra 18 land i Europa for felles arbeid på dette feltet.

Den norske kirke er medlem i CCME og deltar med tre delegater på generalforsamlingen som avholdes hvert tredje år. På MKRs møte i mars 2017 ble følgende personer valgt til å delta på generalforsamlingen:

1. Hege Merete Andersen, informasjonsmedarbeider, Norges Kristne Råd.
2. Lemma Desta, prosjektleder for Flerkulturelt kirkelig nettverk, Norges Kristne Råd.
3. Steinar Ims, seniorrådgiver, Mellomkirkelig råd.

Som representanter til generalforsamlingen til CCME har det vært vanlig å velge stabspersoner og andre som til daglig arbeider med saker knyttet til europeisk migrasjon.

I tillegg deltar Andreas Henriksen Aarflot, rådgiver i Kirkerådet, fra Den norske kirke. Han er valgt representant i styret i CCME (Executive Committee, «ExCom») fra Konferansen av europeiske kirker (KEK).

Hva preget generalforsamlingen?

Situasjonen i Europa – og særlig i land som Halls, Spania og Italia, preget generalforsamling i CCME. Det fremkommer også i «CCME Assembly Message» (vedlagt) som ble vedtatt på slutten av generalforsamlingen. I tillegg ønsker vi i norsk sammenheng å trekke fram at Lemma Desta fra Den norske kirke ble valgt som leder («Moderator») for CCME for kommende treårsperiode. Han er som nyvalgt leder tydelig på at vi må ta vårt ansvar for mennesker på flukt på alvor: «Det er en krevende, berikende og avgjørende viktig del av vår kristne arv og trospraksis».

En annen viktig sak på generalforsamlingen var samarbeidet mellom KEK og CCME. Generalforsamlingen ble presentert for utkastet til en ny samarbeidsavtale mellom KEK og CCME som generalsekretærene i fellesskap hadde utarbeidet. Generalforsamlingen anerkjente den store forbedringen i samarbeidet mellom KEK og CCME og så på forslaget om en avtale om styrket samarbeid som en god mulighet til å vokse sammen. Generalforsamlingen ga uttrykk for tilfredshet med utkastet til samarbeidsavtale og ga eksekutivkomiteen fullmakt til å jobbe med KEK for å ferdigstille en avtale langs linjene i avtalen.

Rapporten til MKR gir i det følgende en kort oppsummering av CCMEs viktigste arbeidsfelt, et intervju med nyvalgt leder Lemma Desta og med generalsekretær Doris Pesche. Begge intervjuer ble gjennomført dagen etter generalforsamlingen, søndag 26. juni 2017 (se for øvrig

oppslag på <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/aktuelt/norsk-leder-for-europeisk-kirkelig-flyktningenettverk/>).

CCMEs arbeid

CCME har sitt kontor i Brussel sammen med Konferansen for europeiske kirker (KEK). Der arbeider en dedikert stab på tre personer (pluss ulike «interns» og affilierte ressurspersoner) for å:

- samle og spre informasjon og fakta om migrasjon og flyktninger i Europa – deriblant medlemskirkene
- styrke medlemskirkenes påvirkningsarbeid overfor myndigheter i eget land
- utfordre og påvirke europeiske institusjoner for å sikre rettsikkerheten til migranter og flyktninger (i henhold til menneskerettighetene)
- koordinere kirkens arbeid overfor migranter og flyktninger
- utfordre og bistå kirkene i deres arbeid med integrasjon
- tematisere frykt og fremmedfiendtlighet og bistå kirkene i arbeidet for å motvirke dette.
- bistå kirkene i arbeidet for å skape gode fellesskap og trygge samfunn

Intervju med nyvalgt leder av CCME, Lemma Desta

CCME har nettopp avsluttet sin tjuende generalforsamling. Generalforsamling avholdes hvert tredje år, og ny leder («moderator») for CCME de neste tre årene er Lemma Desta fra Den norske kirke. Lemma arbeider til daglig i Norges Kristne Råd og har migrasjon som en av sine arbeidsoppgaver. Lemma er selv migrant, med bakgrunn fra Etiopia, og er levende opptatt av migranter og flyktnings situasjon. Han understreker vårt ansvar som kristne, og som del av det kristne fellesskap av kirker, til å ta imot og skape trygge rom for de som kommer til Europa og Norge.

Som nyvalgt leder for CCME for de neste tre årene sier han: «Vi er i stand til å ta imot mennesker på flukt – mennesker som er i en kritisk og utsatt situasjon. Det er vårt ansvar – også som kirkesamfunn. Vi kan ikke lukke øynene for det som skjer på grensene til Europa, men erkjenne at det er tid for handling for hver enkelt av oss og for oss alle som kristne fellesskap. Det kan virke skremmende å skulle ta imot fremmede, Det må vi erkjenne og bearbeide. Men vi må også huske på at dette er en del av vårt kall som kristne. I Norge kan vi også bidra ved å gi beskjed når asylinstituttet er truet. Det er viktig å si fra når vi står i fare for å undergrave vern av utsatte enkeltmennesker, familier og befolkningsgrupper.» Lemma mener det er mange måter for oss å bidra på: «Menigheter i Den norske kirke kan bevisstgjøre seg selv og andre på situasjonen for mennesker på flukt gjennom stadig å oppdatere seg selv på hva som skjer og informere andre. Det er en lang tradisjon i kirken for å be for mennesker på flukt, samle inn penger til flyktningsarbeid og inkludere nye mennesker i lokalsamfunnet. I dag er det særlig viktig også å huske på våre søsterkirker i land som Hellas, Italia og Spania. Vi kan vise dem solidaritet gjennom forbønn, innsamlinger, besøk og kontakt.»

Intervju med generalsekretær i CCME, Doris Peschke

Generalsekretær i CCME, Doris Peschke, er fornøyd med resultatet av generalforsamlingen både i form av saker, vedtak, nytt styre («ExCom») og samlet uttalelse fra alle medlemskirkene på generalforsamlingen («Statement»). Hun mener de viktigste utfordringene

fremover blir godt ivaretatt i uttalelsen fra generalforsamlingen: «Vi må sikre trygg ankomst for å redde liv. Det står øverst på agendaen.» Doris mener bestemt at vi er i stand til å håndtere antallet flyktninger som kommer: «Vi må samarbeide – både stater, institusjoner og kirker – og sammen se muligheter. Dette er mennesker som ønsker et nytt liv i et trygt land og som ønsker å bidra.» Forutsetningen er at de føler trygghet for seg og sin familie. Familiegjennforening er derfor neste punkt på listen til Doris og CCME.

Doris utdypet: «Vi må sørge for at familier kan være sammen – og at de kan bli gjenforent så snart som overhode mulig. Det store flertallet mennesker som kommer er ikke ute etter å utnytte systemene, men bidra som andre borgere. Da kreves trygghet for både deg selv og dine nærmeste.»

Doris mener vi skal være stolt som europeere over den sikkerhet som ble bygget opp for mennesker på flukt i etterkant av andre verdenskrig. Denne sikkerheten har vi også en forpliktelse til å verne om. Antallet ankomster vi ser i dag – og som vi så i 2015 – er ingen grunn til å utfordre systemet som ivaretar mennesker på flukt, men heller utdype og styrke det. Her kan kirkene og enkeltmennesker bidra – både ved å verne om institusjonene og bygge videre på dem og ved å spre håp. Vi kan hjelpe og vi kan bidra ved å bygge fellesskap lokalt, nasjonalt og på tvers av landegrensene.

Doris viser til en nylig publisert undersøkelse (http://www.europeansocialsurvey.org/docs/findings/IE_Handout_FINAL.pdf) som viser at et stort flertall av mennesker i Europa ønsker en rettferdig fordeling av flyktninger mellom de europeiske landene. Vi må ikke bli ført vill av vår egen eller påført frykt for hva som skjer med flyktninger som kommer til Europa.

Doris avslutter med en sterk oppfordring til oss i Norge og Norden. Hun mener de nordiske landene må særlig utfordres på å opprettholde trygge og rettferdige ordninger for familier. Her har de nordiske landene vært et forbilde opp gjennom årene. Men utviklingen de siste årene er urovekkende - med tegn til at disse ordningene er under press gjennom stadige innstramninger i politikken overfor utsatte grupper.

Vedlegg:

- CCME Assembly Statement